

Eko is mooi, Demeter gaat verder!

Hoe onderscheidt Demeter zich van Eko in de landbouw?

En Demeter-boer werkt vanuit de samenhang tussen natuur, gewassen, vee en de mens. Deze samenhang wordt steeds verder ontwikkeld. Iedere dag een beetje beter.

De boer

- De boer dient een omschakelcursus te volgen of op de hoogte te zijn van de achtergronden van de Biodynamische (BD) landbouw.
- De boer werkt met de richtlijnen vanuit de principes van de BD-landbouw. Dit wordt jaarlijks geëvalueerd door middel van een zelfaudit. Op vrijwillige basis voeren de boeren gesprekken over de audit met collega's (Collegiale Toetsing).

Akkerbouw en plantaardige productie

- Het gehele areaal moet worden omgeschakeld naar Demeter. Volgens de biologische voorwaarden is gedeeltelijke omschakeling onder voorwaarden mogelijk.
- Hybride graanrassen zijn niet toegestaan (maïs uitgezonderd). Biologisch zijn er op dit punt geen normen.
- Rassen die zijn veredeld met behulp van protoplasma- en cytoplasma celfusietechnieken (ggo's) zijn niet toegestaan. Dit betreft voornamelijk koolrassen en witlofrassen. Biologisch zijn deze rassen wel toegestaan.
- Bemesting met maximaal 112kgN/ha in totaal. Voor Demeter-fruitteelt geldt een maximum van 96kgN/ha. Voor de biologische landbouw geldt een norm van 170kgN/ha uit dierlijke mest. Daarboven mag onbeperkt worden bemest met andere toegelaten stikstofmeststoffen.
- Voor tuinbouwbedrijven is ontheffing mogelijk op bovenstaande bemestingsnorm op basis van mineralenbalans, waarin een grotere afvoer dan 112kgN/ha wordt aangetoond.
- Minimaal 60% biologische, vaste mest. Biologisch dient vanaf 1 januari 2010 50% biologische mest te worden ingezet. Door Skal wordt biologische drijfmest gezien als A-meststof. Demeter ziet biologische drijfmest als B-meststof, vanwege de plantvoedende werking.
- Gangbare runderdrijfmest is niet toegestaan. Biologisch wel.
- Compost op basis van GFT-afval mag niet worden ingezet. Biologisch mag dit wel.
- Maximaal 40kgN/ha (van de 112kgN/ha in totaal) mag bestaan uit hulpmeststoffen. Biologisch mag 50% van de stikstof worden aangevoerd in de vorm van hulpmeststoffen.
- Bloedmeel, beendermeel en verenmeel zijn niet toegestaan. Biologisch mogen deze meststoffen wel worden gebruikt.
- Koper als bladbemester in éénjarige teelten is niet toegestaan. Er zijn grenzen gesteld aan gebruik van koper als bladbemester in de fruitteelt.
- Maximaal 50% rooivruchten en minimaal 16% groenbemesters. Biologisch dient de vruchtwisseling 1:2 of ruimer te zijn.
- Uitsluitend volledig composteerbaar onkruidfolie is toegestaan (ontheffing vereist).
- Voor bladbemesting in de fruitteelt is toestemming vereist.

Glastuinbouw

Er zijn geen aanvullende normen voor biologische glastuinbouw. Voor Demeter geldt:

- Stomen van de grond wordt in de toekomst verboden. In bijzondere situaties kan ontheffing worden gekregen om te stomen, maar dan mag de eerste oogst niet als Demeter worden vermarkt. Tevens dient in dat geval gedurende tenminste vier jaar een vruchtwisseling van 1:4 of ruimer te worden gehanteerd.
- Er worden bedrijfsspecifieke afspraken gemaakt over besparing op gebruik van niet-duurzame energie.

Gebruik van de BD-preparaten

- Alle percelen dienen minimaal éénmaal per jaar te worden behandeld met de beide BD-spuitpreparaten (koemestpreparaat en kiezelpreparaat).
- Alle mest dient te worden behandeld met de BD-compostpreparaten. Indien geen geprepareerde mest wordt ingezet, wordt het koeflattenpreparaat (receptuur van Maria Thun) ingezet.

Eko is mooi, Demeter gaat verder!

Dierhouderij

- Maximaal 2GVE/ha. Met dien verstande dat de bemestingsnorm voor plantaardige productie van 112kgN/ha niet mag worden overschreden. Voor de berekening van de N-productie kunnen de Nederlandse normwaarden voor biologische productie worden aangehouden (die zijn afhankelijk van het staltype).
- Alle stallen dienen te worden ingestrooid met biologisch stro of gelijkaardig materiaal (in potstallen mag vanaf een gebruik van 2,5kg/GVE/dag worden aangevuld met gangbaar stro). In de biologische landbouw is volledig gangbaar strooisel toegestaan.
- Er dient daglicht (minimal 25 Lux) toe te treden in de stal. TL-verlichting in pluimveestallen heeft een frequentie van minimaal 100Hz.
- Onthoornen van vee (koeien en geiten) is niet toegestaan. Biologisch is onthoornen toegestaan met ontheffing.
- Koetrainers zijn niet toegestaan. Biologisch zijn er geen normen op dit punt.
- Mestvarkens dienen afkomstig te zijn uit eigen zeugenhouderij. Biologisch is er geen norm op dit punt. Voor hele kleine mestvarkens (<20 mestvarkens per jaar) wordt een uitzondering gemaakt.
- Per 100 leghennen dienen 3 hanen aanwezig te zijn in een toom kippen. Biologisch is er geen norm op dit punt.
- Leghennen dienen te beschikken over een zandbad in de binnenruimte. Biologisch is hiervoor geen norm gesteld.
- Er mogen geen medicijnen worden toegediend op basis van ggo's. Tevens mogen geen organofosforverbindingen worden ingezet. Biologisch zijn dergelijke medicijnen wel toegestaan.
- Gebruik van voetbaden op basis van formaline of vergelijkbare ontsmettende stoffen voor de klauwverzorging is verboden.

Diervoeding

- Een veehouderijbedrijf dient voor 80% (Eko 50%) te voorzien in de eigen voerbehoefte (geiten 70%, varkens en pluimvee 50%). Biologisch geldt 50% eigen voervoorziening voor herbivoren en voor varkens en pluimvee mag 100% voer worden aangekocht.
- Aanvoer van gangbare voedermiddelen is voor Demeter-boeren niet toegestaan. Biologisch is tot 1 januari 2012 nog 5 % gangbaar voer voor varkens en pluimvee toegestaan.
- Aanvoer van voer-in-omschakeling is op Demeter-bedrijven niet toegestaan. Biologisch is 30% voer-in-omschakeling toegestaan.
- Koeien, schapen, geiten en paarden dienen minimaal 3kg/GVE/dag aan hooi te krijgen. (Indien nodig kan dit worden vervangen door voordroogkuil van gras, gemaaid na aanvang van de bloei.) Biologisch kent geen norm voor gebruik van hooi.
- Kalveren dienen minimaal de eerste 3 maanden verse, bedrijfseigen melk te krijgen. Voor (geit-)lammeren en veulens gelden 45 dagen. Biologisch mag ook melkpoeder worden verstrekt en worden geen voorwaarden rond bedrijfseigen melk gesteld.
- Pluimvee dient minimaal 30% van het voer te krijgen in de vorm van uitgestrooide, hele granen. Biologisch is op dit punt geen norm gesteld.

Fokkerij en Demeter-afzet

- Fokken met genetisch hoornloze manlijke dieren in de melkveehouderij is niet toegestaan.
- Stieren die voortkomen uit embryotransplantatie mogen niet worden ingezet. Extreme vleesrassen als Belgische Blauwen en verbeterd roodbont zijn verboden; ook voor gebruikskruisingen. Inzet van gesext sperma is verboden. Biologisch zijn op deze punten geen normen gesteld.
- Fok- en gebruiksvee moet minimaal twee jaar op een Demeter-bedrijf zijn gehouden om als Demeter-gebruiksvee te kunnen worden vermarkt.
- Vleesvee van biologische oorsprong moet minimaal tweederde van het leven op een Demeter-bedrijf zijn gehouden om het vlees als Demeter te kunnen vermarkten.
- Vermarkting van vlees van dieren van gangbare oorsprong onder Demeter-keurmerk is niet mogelijk. Vee van gangbare oorsprong kan na 1 jaar worden verkocht als biologisch.